

TÁJÉKOZTATÓ

**a Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2020. évi tevékenységéről**

**Salgótarján
2021. október 26.**

BEVEZETÉS

A Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) részére meghatározott feladatokat határidőre végrehajtottuk, a 2020. évi célkitűzéseket teljesítettük. A katasztrófa- és a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében a szakirányítási, szakfelügyeleti tevékenységet erősítettük. Az eseménykezelés színvonalának javítása érdekében a vezetői és végrehajtói állomány szakmai felkészítése megtörtént.

Kiemelt feladataink voltak:

- A lakosság biztonsága érdekében a halálesettel járó tüzesetek számának csökkentése, kiemelten a lakástüzek, szén-monoxid mérgezések megelőzése, a leginkább veszélyeztetett, hátrányos helyzetű lakosság tájékoztatása.
- Az Önkéntes Tűzoltó Egyesületek (a továbbiakban: ÖTE) szerepvállalásának erősítése, a tűzoltási, műszaki mentési tevékenységet vállalók bevonása a beavatkozásokba, és a hivatásos egységek gyakorlataiba. Ennek érdekében a működőképességüket elősegítő pályázati rendszerben való részvételük támogatása, a szakfelszereléseik korszerűsítése.
- Az Önkéntes mentőszervezetek mentési képességeinek növelése. A korszerű eszközök beszerzését célzó pályázatokban való részvételük támogatása, gyakorlatok szervezése, és részvétel a települési mentőszervezetek újraminősítésében.
- A polgári lakosság önvédelmi készségeinek fejlesztése, a bekövetkezett események során alkalmazandó helyes magatartási szabályok megismertetése, a tanuló ifjúság felkészítése a valós kockázatokra és a veszélyhelyzeti szintet el nem érő helyzetekre.
- A kockázati tényezők felülvizsgálata, a bevalás vizsgálatok során szerzett tapasztalatok beépítése, a megyei veszélyeztetettség kezelésére készített prognózis alapján a megfelelő protokoll elkészítése, gyakorlat harmonizálása a végrehajtó állomány felkészítéséhez.
- A védelmi igazgatás területén a katasztrófavédelmi megbízottak (a továbbiakban: KVMB) szakirányításával a helyi szintű védelmi igazgatásban résztvevők, polgármesterek, közbiztonsági referensek felkészítése.
- A különleges jogrendi időszakban végrehajtandó polgári védelmi feladatok tervezése, szervezése.
- A létfontosságú rendszerelemekkel kapcsolatos hatósági eljárások végrehajtása, valamint a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) által kijelölt rendszerelemben történő gyakorlat megszervezése.
- A veszélyes áruszállítás (a továbbiakban: VÁSZ) hatósági felügyelete, ellenőrzéstaktikai, gyakorlati ismereteinek bővítése. Az előző években küszöbérték alatti veszélyes üzemként azonosított gazdálkodók folyamatos hatósági felügyelete, öregedési folyamatainak felmérése, Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (a továbbiakban: SKET) gyakorlatainak ellenőrzése, a felszámolás alatt álló üzemek telephelyein a veszélyes anyagok jelenlétének azonosítása.
- A Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) állományának gyakorlatorientált képzése, a régiós KML gyakorlat megszervezése.
- A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások tekintetében az egységes jogalkalmazás erősítése és gyors, pontos ügyintézése.
- Az integrált hatósági munka ügyfélbarát fejlesztése előzetes konzultációk, tájékoztatók felajánlásával, biztosítva a hatékony ügyintézést az ügyfelek és a tervezők részére.
- A hatósági jogkörökben dolgozó állomány rendszeres képzése, felkészítése, a módosult Országos Tűzvédelmi Szabályzat alkalmazása. A hatósági adatszolgáltató rendszer használata.

- A műveletirányítók szaktudásának, döntési képességének a fejlesztése gyakorlatokkal, továbbképzésekkel, az ügyeletek felkészítésére kidolgozott program szerint, valamint az ügyeleti helyismereti gyakorlatok folytatásával.
- Az Igazgatóság költséghatékony működtetése és vagyonmegóvása.
- A humán szakterület vezetésével az utánpótlás biztosítása, az állomány képzése, és teljes körű személyügyi gondozás végrehajtása.
- Az Igazgatóság kommunikációs tevékenységének tervezése, szervezése. Az ügyfélszolgálati tevékenységen belül a közérdekű bejelentésekkel, panaszokkal kapcsolatos eljárások ügyfélbarát és színvonalas végzése.
- Az ellenőrzések tapasztalatainak feldolgozása, a vezetői döntések megalapozása. A revizori és szakmai ellenőrzések tapasztalatainak objektív értékelésével, a javaslatok megfogalmazásával a jogszerű és szakszerű működés biztosítása.

A 2020. év kiemelt szakmai feladatainak teljesítése érdekében a következő főbb intézkedéseket hajtottuk végre:

- Az Igazgatóság támogatta az ÖTE-k, önkéntes mentőszervezetek pályázatait, a pályázatokban való sikeres részvételüket. Két ÖTE-vel bővült a civil szervezetek száma, és speciális eszközeik, szakfelszereléseik által bővült és minőségileg is javult a bevethetőségük.
- Az önkéntes mentőszervezetek speciális képességeikkel hatékonyan segítettek, kiegészítették a katasztrófavédelmi műveletekben a hivatásos egységek tevékenységét.
- A lakosságtájékoztatási feladatok végrehajtását jelentősen befolyásolták a pandémia kapcsán bevezetett korlátozó intézkedések. A Nógrád Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság folytatta a lakosság hátrányos helyzetű rétegeinek tájékoztatását, elsősorban a személyes kontaktot nem igénylő lehetőségeket használta fel. A vegetációs tüzek, a halálessel járó tüzesetek és a szén-monoxid mérgezések számának, valamint körülményeinek elemzésével, a megelőzés érdekében végezte tevékenységét.
- A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásának felülvizsgálata a nemzeti kockázatértékelés eredményének figyelembevételével megtörtént, a szükséges átsorolásokat kezdeményeztük.
- Folytattuk a KVMB-sek és a közbiztonsági referensek képzését, hogy a helyi szintű integrált szakmai feladataikat maradéktalanul végre tudják hajtani.
- Folytatódott a polgári védelmi szervezetek alap- és szakkiképzését követően az állomány továbbképzése, a veszélyhelyzet felszámolását támogató központi adatbázisnak a feltöltése, naprakészen tartása.
- Hat járási mentőcsoport részére nemzeti (újra) minősítő vizsgát szervezett az Igazgatóság, amelyet a vizsgáló szervezetek eredményesen teljesítettek.
- A közösségi szolgálat teljesítése intézményeinkben biztosított, amely során a munkát támogató feladatok mellett, kiemelten kezelte az Igazgatóság a fiatalok önvédelmi képességre és önkéntességre való nevelését.
- A VÁSZ ellenőrzés végrehajtásának szakszerűsége, az előző évek veszélyes áru szállítás statisztikai adatai, és a kapcsolódó aktuális információk alapján javult. A készenléti szolgálatot ellátó állomány szakterületi ismeretei a megye közútjain előforduló veszélyes árukkal kapcsolatosan a végrehajtott képzés eredményeként jelentősen bővültek.
- Az integrált hatósági munka során a társhatóságokkal való együttműködéssel, valamint a szolgáltató szemlélet biztosításával az eljárások törvényességét biztosítottuk.
- A nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásokkal kapcsolatos hatósági eljárások lefolytatása szakszerűen, határidőn belül megtörtént.

- Folytattuk a szükségellátás keretében a megye 57 településén a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység koordinálását. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás szükségellátást 2020. november 1. napjától az Igazgatóság határozatban megszüntette az érintett 57 Nógrád megyei település vonatkozásában. A szükségellátás megszüntetése érdekében az Igazgatóság előzetesen egyeztetett a két érintett szolgáltatóval, október 31-én megtörtént az átadás - átvétel.
- A 2020. évben kihirdetett veszélyhelyzettel kapcsolatos pandémia helyzetre való tekintettel az Igazgatóság, mint kijelölt létfontosságú rendszerem folyamatos működésének fenntartásához szükséges biztonsági intézkedéseket időben meghoztuk.

SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

IGAZGATÓ-HELYETTESI SZERVEZET

Tűzoltósági szakterület

A megye tűzvédelme, területi lefedettsége

A megye területén a mentő-, tűzvédelmi feladatokat három hivatásos tűzoltó-parancsnokság (a továbbiakban: HTP) és négy katasztrófavédelmi őrs (a továbbiakban: KvŐ) látja el. HTP működik Salgótarjánban, Balassagyarmaton és Pásztón. A Salgótarjáni HTP szervezeti eleme a Bátonyterenyi KvŐ, a Balassagyarmati HTP-hez a Berceli, a Rétsági és a Szécsényi KvŐ tartozik.

Az ÖTE-k száma kettővel emelkedett az elmúlt évben: az egyik a karancssági székhelyű Kisherceg Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a másik a bujáki székhellyel működő Váralja Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület.

Tűzesetek, műszaki mentések

Az Igazgatóság működési területéről összesen 1783 káreseti jelzés érkezett. Beavatkozást igénylő esemény 1218 darab volt, 628 műszaki mentés és 590 tűzeset. Az előző évhez viszonyítva a műszaki mentések száma csekély mértékben csökkent, a tűzesetek száma viszont összesen 121 darabbal lett kevesebb. Összességében közel 144 eseménnyel csökkent a beavatkozást igénylő eseményszám.

A műszaki mentések közül az elmúlt évben 156 közlekedési balesettel és 217 fakidőléssel, viharkár-elhárítással összefüggő beavatkozás volt. A helyszínek alapján az első két helyen az otthonokat és a közutakat érintő események voltak meghatározóak.

A műszaki mentéshez tartozó téves jelzések száma 98 darab, amelyek közül 13 esetben CO érzékelő, 2 alkalommal füstérzékelő (Home Detektor) jelzése alapján vonultak az egységek, további 77 alkalommal telefonon és 6 esetben egyéb módon érkezett a bejelentés.

Tűzesethez tartozó téves jelzés 294 darab volt, melyből 198 alkalommal automata tűzjelző berendezés adta a jelzést, telefonon 89 alkalommal és egyéb módon 7 esetben érkezett bejelentés.

Szándékosan megtévesztő jelzés 16 esetben, utólagos jelzés 29 esetben érkezett, valamint utólagosan kiérkezés előtt felszámoltak minősített eseményről 84 esetben érkezett bejelentés a megyei műveletirányító központba.

Megyénkben 2020-ban a szabadterén történt, beavatkozást igénylő tűzesetek száma összesen 375 darab volt. Ez az érték közel 28 %-kal kevesebb az előző évihez képest. A helyszín típusa szerint a megoszlás aránya az előző éveknek megfelelően alakult. Az eloszlást vizsgálva 215 eset érintett erdőt, fásult és egyéb vegetációs területet, 51 eset volt létesítmények szabad terein, 83 eset hulladék és szemét égéséből adódott, 26 tűzeset közterületen keletkezett.

Szén-monoxid jelenlétének gyanúja miatt összesen 41 alkalommal érkezett bejelentés a megyei műveletirányító ügyeletre, ebből 26 esetben avatkoztak be a hivatásos tűzoltók, a többi téves jelzés volt. Ez az eseményszám az előző évekhez hasonlóan alakult. Az események kapcsán összesen 13 fő egészségügyi ellátása és kórházi megfigyelése, ellátása vált szükségessé. 2020-ban szén-monoxid mérgezés miatt haláleset nem volt megyénkben.

Kéménytűz 69 esetben fordult elő, ebből 64 eseménynél kellett beavatkozni a tűzoltóknak. Az esetek kapcsán megtörténtek a helyszíni ellenőrzések és a hatósági szakterület megtette a jogszabályokban, belső szabályzóinkban foglalt intézkedéseket.

Az események felszámolása I, vagy I. kiemelt, 3 esetben II. kiemelt riasztási fokozat szerint vonultatott erő-, eszközzel történt. Mind a 3 II. kiemelt riasztási fokozatú tüzeset beavatkozást igénylő volt. IV. kiemelt riasztási fokozatú riasztás 43 alkalommal történt, ez valamennyi téves jelzés volt. 13 alkalommal III. kiemelt riasztási fokozatot rendelt el a műveletirányítás, melyek kapcsán a vonulás is megvalósult, ebből 1 esemény igényelt beavatkozást, de a tényleges riasztási fokozat ennél az eseménynél II. kiemeltben valósult meg.

Kiemelt események

A 2020. január 11-én 22.45 órakor érkezett jelzés alapján a Balassagyarmat, Szügyi út 67. szám alatti hulladékhasznosító telepen egy könnyűszerkezetes, illetve egy téglalapítású épületegyüttes 140 m²-es épületrészének földem és tetőszerkezete égett teljes terjedelmében. Az épületen belül ruhaneműk, a rongyok feldolgozásához szükséges gép, ott tárolt berendezési tárgyak, illetve a tulajdonos elmondása alapján egy segédmotor kerékpár volt tárolva. A könnyűszerkezetes épületrészre a tetőről a tűz átterjedt, ahol kb. 5 m²-en égtek a rongyok. 1 db gázpalackot a tűzoltók az épületből kihoztak, melyet hőhatás nem ért. Személyi sérülés nem történt. Az Ipoly-völgyi ÖTE 3 fővel a helyszínen tevékenykedett. A tűz oltását 6 „C” vízsugárral a balassagyarmati, rétsági, berceli és szécsényi hivatásos tűzoltók végezték

Magyargécben, a Petőfi út végénél 2020. április 9-én 16.00 órát követően fenyves erdőben tűz keletkezett. A Salgótarjáni HTP, a Szécsényi KvÓ, a Balassagyarmati HTP egyes gépjárműfecskeendői, a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat (a továbbiakban: KMSZ) és a Karancs ÖTE riasztását hajtották végre. A jelzett helyen az erős szél és a helyszín megközelíthetősége nehezítette a beavatkozást. Az eseményt több mint két óra elteltével sikerült felszámolni kéziszerszámok és motoros láncfűrész segítségével. A lángok kb. 3 hektár területen pusztítottak a fenyves erdőben a tűz teljes eloltásáig.

2020. november 21-én a Borsosberény, Petőfi út 186. szám alatti mezőgazdasági telephelyen egy TOP DRY 2000 GSI mezőgazdasági terményszárító berendezésben mintegy 30 q napraforgó izzott. A jelzés 15.57 órakor érkezett a megyei műveletirányító ügyeletre. Az elrendelt I. kiemelt riasztási fokozatot a további információk alapján II. kiemeltre módosította a műveletirányító ügyelet, amit az elsőként kiérkező rétsági egység parancsnoka helyben hagyott. A szárító berendezésből a terményt nem lehetett leüríteni az erre a célra kialakított rendszeren keresztül, ezért az oltás és a kiürítés végett a berendezés oldalán hozzáférési nyílást kellett vágni. Ezen a nyíláson keresztül kézi erővel lehetett a berendezésben levő terményt kilapátolni, a termény izzását megszüntetni, ami miatt az esemény felszámolása több mint 24 órát vett igénybe. A káreset során a helyszínen volt a Balassagyarmati HTP tűzoltóparancsnoka is. A káreset felszámolásában részt vett a Diósjenő ÖTE, az Érsekvadkert ÖTE és a Karancs ÖTE, összesen 3 gépjárművel és 9 fővel.

Tűzvizsgálat

Még a 2019. évben indult 4 db tűzvizsgálati eljárás lezárása 2020-ban történt meg. Három esetben megállapítottuk a keletkezési okot (egy esetben nyílt láng, szándékos tűzokozás, egy alkalommal nyílt láng, tüzelő berendezésből kieső parázs, egy esetben elektromos energia, zárlat), egy eljárásnál a keletkezési okot nem sikerült igazolni, így az ismeretlenként került lezárásra.

2020-ban a KMSZ 12 esetben hajtott végre tüzeseti helyszíni szemlét és 10 esetben került megindításra a tűzvizsgálati eljárás. A megindított eljárások közül 7 2020-ban lezárásra került, 3 tűzvizsgálat lezárására 2021-ben került sor.

A tűzvizsgálat megindítására 5 esetben bűncselekmény gyanúja miatt, egy esetben súlyos, életveszélyes sérülés miatt, 2 alkalommal haláleset és 2 esetben szakmai indok alapján került sor. A 7 lezárt eljárás közül 4 esetben a tűz keletkezési oka megállapításra került, 1 eljárás vélelmezett nyílt láng, gondatlan emberi tevékenység minősítéssel zárult és 2 esetben ismeretlen minősítése lett, mivel vagy a keletkezési okot vagy a keletkezés körülményeit nem sikerült egyértelműen tisztázni a tűzvizsgálónak.

A megállapított tűzkeletkezési okok között 2 esetben nyílt lánggal szándékos tűzokozás, egy esetben nyílt láng, szabadban való tüzelés (hulladék, gaz égetése), és egy eljárásnál (gépjárműtűz) egyéb, gondatlan emberi tevékenység bizonyítására került sor. Ezekben az esetekben vizsgálatot folytatott a rendőrség is, vagy a szükséges intézkedés megtörtént.

A lezárt eljárásokkal kapcsolatban 2020-ban nem nyújtottak be jogorvoslati kérelmet.

Elindult a tűzvizsgálatot segítő elektronikus jegyzőkönyv készítését lehetővé tevő program tesztelése, az úgynevezett e-szemle. A BM OKF által szervezett továbbképzésen, a helyileg tartott felkészítések és egyéni felkészülés során az érintett állomány elsajátította az eszközök és a program kezelését, és felkészültünk a 2021. évi éles alkalmazásra.

Képzések és továbbképzések

Az elmúlt évben is kiemelt célkitűzésünk volt a készenléti állomány gyakorlat orientált, hatékony képzése, továbbképzése.

Az elméleti képzés során a készenléti állomány a világjárvány miatt kihirdetett veszélyhelyzethez (járványügyi készültséghez) és az állandóan változó környezeti lehetőségekhez igazodva, az éves továbbképzési tervben foglaltaknak megfelelően teljesítette kiképzési feladatait.

A napi továbbképzés a BM OKF által meghatározott és kidolgozott központi témakörök feldolgozásával történt, kiegészítve a megyei és országos káresetek, eseti műveletelemzések, tűzvizsgálatok és a veszélyhelyzeti prognózis, beválás vizsgálat során szerzett tapasztalatokkal.

A HTP-k tűzoltás vezetésére jogosult tagjai részére a katasztrófavédelmi kirendeltségek (a továbbiakban: KvK) mindkét félévben megtartották a felkészítést, amelyen az ÖTE parancsnokok is részt vettek.

A HTP parancsnokok nagy hangsúlyt fektettek a gyakorlati jellegű felkészítésekre, ezért speciális, tematikus gyakorlatokat szerveztek az állomány részére, amelyekbe lehetőség szerint a speciális adottsággal és felszereléssel rendelkező ÖTE-eket, civil mentőszervezeteket is bevonták.

A KMSZ által tartott gyakorlatok részeként pincékben keletkezett tüzek oltását, a polgári védelmi és főként a veszélyes anyag jelenlétében végzett beavatkozásnál jelentkező iparbiztonsági feladatokkal kiegészített végrehajtást gyakorolták a hivatásos tűzoltóságok.

A Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal közösen kétnapos továbbképzést szerveztünk a tűzoltásvezetésre jogosult személyek részére, szabadtéri tüzek oltása témakörben. A gyakorlati végrehajtásban három ÖTE (Karancs, HELP és Észak-Mátra ÖTE) is részt vett.

Szakmai versenyek és gyakorlatok

A pandémia miatt kihirdetett veszélyhelyzet és a járványügyi készültség a 2020. évre tervezett valamennyi versenyt, és azokra történő felkészülést meghiúsította.

A parancsnokságok az összesített megyei gyakorlattervben meghatározott gyakorlatok egy részét megtartották. Az első félévben március 16-át követő időszakban valamennyi laktanyán (katasztrófavédelem kezelésében levő objektumokon) kívüli gyakorlat megtartását központi rendelkezés alapján a járványügyi előírások betartása miatt felfüggesztettük. A nyári időszakban, a járványügyi szigorítások enyhítését követően a HTP-k tartottak főként szabadtéren szervezett, tervben felüli gyakorlatokat (pl. turista utak kockázati helyszíneikhez köthető életmentési gyakorlat).

A második féléves kiképzési időszakban tervezett helyi szintű helyismereti foglalkozásokat és gyakorlatokat (szituációs begyakorló, ellenőrző) megtartották a HTP-k. November 05-én a rendkívüli téli időjárási körülmények kezelésére történő felkészülés jegyében a Mátra hegység lábánál (Pásztó Hasznos-Mátrakeresztes) közúti kockázati helyszínen értékteremtő jelleggel megyei ellenőrző és téli felkészülési gyakorlatot tartottunk.

A végrehajtásba bevontunk a helyszínnek megfelelő III. kiemelt riasztási fokozat szerint a hivatásos tűzoltó erőket, és két speciális eszközökkel rendelkező ÖTÉ-t (HELP, Kisherceg ÖTE).

Az Igazgatóság, a Nógrád Megyei Tűzoltó Szövetség és a Szécsényfelfalu ÖTE közösen az elmúlt év július 4-én, Nézsa településen rendezte meg a megyénkben működő ÖTE-k részére a Megyei Tűzoltónapot és Önkéntes Tűzoltó Versenyt. A rendezvényen a Szlovák Köztársaság határ menti önkéntes tűzoltó szövetségének képviselői is jelen voltak.

Önkéntes tűzoltó egyesületek

A működését hivatalosan is megkezdő és a működési terület szerinti HTP-vel együttműködési megállapodást (a továbbiakban: EMÜ) kötött ÖTE-k száma az elmúlt évben kettővel bővült, így már 26 közreműködő ÖTE van megyénkben. Az ÖTE-k 226 alkalommal működtek közre a káresetek felszámolásában, a Salgótarjáni KvK illetékességi területén 97, a Balassagyarmati KvK illetékességi területén 129 esetben vettek részt tűzoltásban, illetve műszaki mentésekben.

Az Igazgatóság a helyi szervek közreműködésével, a felmerült egyesületi igények alapján szervezett a tagok részére alapfokú tűzoltó, valamint tűzoltótechnika-kezelői tanfolyamokat és koordinálta vizsgáik lebonyolítását. A tűzoltó alaptanfolyamot 13 fő felnőtt és 1 ifjúsági tag végezte el sikeresen.

A hivatásos tűzoltóságok az egyesületekkel közös gyakorlatokat (pl. jégről mentési, turista utakon történő személymentési, alpintechnikai módszerekkel történő magasból, mélyből mentési, favágási, stb.) szerveztek, ezzel is hozzájárulva az ÖTE-k szakmai fejlődéséhez.

A BM OKF és a Magyar Tűzoltószövetség által, az ÖTE-k számára kiírt 2020. évi pályázatra 24 EMÜ-t kötött ÖTE benyújtotta a pályázatát. Minden pályázatot támogathatónak ítelt meg a BM OKF főigazgatója és összesen 17.932.086,- Ft támogatásban részesültek civil szervezetek.

A pályázat alapján 26 fő kapott lehetőséget képzésre, technika kezelői tanfolyam keretében, továbbá 6 fő PAV vizsgálaton vehetett részt pályázati finanszírozással. Működési költségre összesen 4.322.921,- Ft-ot, eszköz beszerzésre 1.202.211,- Ft-ot nyertek az egyesületek előlegként vagy utólagos finanszírozásban. Szertárépítésre, felújításra 3 ÖTE pályázott és nyert 2.244.110,- Ft-ot.

Nógrád Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság

Az év folyamán összesen 27 alkalommal jelentünk meg a saját, vagy más szervezet által tartott rendezvényen, illetve tettünk eleget tűzoltó bemutató és tájékoztató tartásra vonatkozó felkéréseknek. A rendezvények szervezésében és lebonyolításában összesen 86 fő hivatásos jogviszonyban álló és rendvédelmi igazgatási alkalmazott, valamint 2 fő ÖTE tag (Észak-Mátra Speciális Mentő és Önkéntes Tűzoltó Egyesület) vett részt.

Az év során a szén-monoxid mérgezések, a dohányzás, mint tűzokozás veszélyére figyelmeztető, a lakástüzek, valamint a vegetáció tüzek megelőzését célzó lakosság tájékoztató tevékenység az elektronikus média felületeken, a helyi rádióban és a nyomtatott sajtóban folyamatos volt.

A KvK-k az elmúlt évben is folytatták az azonosított szabadtéri kockázati helyszínek hatósági ellenőrzését, a szabálytalanságok esetén a szükséges intézkedések megtörténtek. Az önkormányzatok figyelmét ismételten felhívtuk a kerti növényi hulladék égetés szabályainak betartására és a vonatkozó hatályos rendeleteik felülvizsgálatára.

A szabadtéri tüzek megelőzését szolgáló tájékoztatási tevékenységgel igyekeztünk minél szélesebb körben elérni a lakosságot. Az aratással, az erdők tűzvédelmével és a tűzrakó helyek használatával kapcsolatos közlemények kiadását kezdeményeztük a területileg illetékes mező- és erdőgazdasági feladatokat végző szervezeteknél, a lakosság felé történő közvetítésben tevékenyen részt vettünk. A KvK-k az aratási munkák tűzvédelmi feladatairól a betakarításban érintett szereplők számára tájékoztatót juttattak el, mivel az elmúlt évben nem volt lehetőség a fórum megtartására.

Az Igazgatóság a Balassagyarmati KvK által képviseltette magát a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Nógrád Megyei Igazgatósága szervezésében Balassagyarmaton megtartott, a betakarítási munkálatokkal kapcsolatos Aratási Koordinációs Bizottság ülésén.

Az Országos Tűzmegeelőzési Bizottság (a továbbiakban: OTB) által meghirdetett felmenő rendszerű alkotói pályázatra 2 témakörben (szabadkézi rajz, számítógépes program), összesen 224 db alkotás érkezett be az Igazgatósághoz. Az országos megmérettetésen szabadkézi rajz kategória II.

korcsoportban, valamint számítógépes program I. korcsoportban első helyezést értek el megyei pályázóink.

Az OTB által biztosított 17 darab füstérzékelő és 6 darab szén-monoxid érzékelő kiosztása a karitatív szervezetek bevonásával december hónapban megtörtént.

Polgári védelmi szakterület

A megye veszélyeztetettségének ismertetése

A települések kockázati besorolásának felülvizsgálatát az Igazgatóság végrehajtotta, amely során két település esetében átsorolást kezdeményezett. A Nógrádsípek település védelmére 2015 évben megépült záportároló működéséből adódóan a nagy mennyiségű csapadék nem veszélyezteti a települést. Nagylóc település határában működő ipari üzemből a termelés során már nem használnak fel veszélyes anyagot, ezért nem indokolt a település II. katasztrófavédelmi osztályba sorolása.

A felülvizsgálat és az átsorolás eredményeként Nógrád megyében 4 település I-es, 47 település II-es és 80 település III-as katasztrófavédelmi osztályba van sorolva.

Főbb azonosított veszélyforrások a megyénkben:

- árvíz, villámárvíz és helyi vízkár;
- földtani veszélyeztetettség (földrengés, partfalomlás, alápincézettség, alábányászottság);
- veszélyesanyag-szállítmányok;
- veszélyes vegyi anyagokat előállító, tároló, felhasználó objektumok.

Polgári védelmi feladatok ellátása

A jogi környezetnek megfelelően felülvizsgáltuk a veszélyelhárítási terveket. Elkészítettük az éves megyei komplex veszélyhelyzeti prognózist és az időszakos feladatterveket. A beválás vizsgálatot követően pontosítottuk a feladatrendszerünket.

Elkészítettük és folyamatosan pontosítottuk a Logisztikai támogató tervet, amely gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség keretében biztosítja a katasztrófavédelmi feladataink ellátását.

A Megyei Védelmi Bizottság és a Helyi Védelmi Bizottságok ülésén beszámoltunk a hóolvadásból adódó árvízi feladatokról, az erdő- és vegetációtüzek megelőzésére történő felkészülési feladatokról, a szabadtéri tüzek megelőzése érdekében tett intézkedésekről, a nyári és a téli rendkívüli időjárásra való felkészülési feladatokról.

2018. október 31-től a megye 57 településén szükségellátás keretében koordináltuk a hulladékgyűjtési közszolgáltatási tevékenységet (a szükségellátásra történő kijelölés visszavonása a beszámolóval érintett időszakban 2020. november 1-jei hatállyal történt meg)

Végrehajtott lakosságvédelmi ellenőrzések

A polgári védelmi szakterület 2020 évben 395 ellenőrzést hajtott végre, ebből 158 kockázati helyszíni ellenőrzés volt az alábbi megoszlásban:

- az árvízi védművek állapotának ellenőrzése 23 alkalommal történt a Közép-Duna- völgyi Vízügyi Igazgatósággal közösen;
- a megye víztározóinak állapotát 1 helyszínen, a belterületi vízelvezető rendszereket 77 helyszínen ellenőrizte a szakterület, az ellenőrzéseket követően a hibák, hiányosságok megszüntetésére intézkedés történt;
- veszélyes fák ellenőrzése 16 esetben történt;
- téli kockázati helyszínek ellenőrzése 41 esetben történt.

A további lakosságvédelmi ellenőrzések az alábbiakra terjedtek ki:

- befogadó helyek ellenőrzése 20 esetben történt;
- lakossági riasztó-tájékoztató eszközök tekintetében 210 ellenőrzés volt.

Vis maior támogatás igényléssel kapcsolatban 6 ellenőrzés volt.

Köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek

Megyénkben 3940 fő a köteles polgári védelmi szervezetek összlétszáma. Az alap- és szakkiképzést követően továbbképzésekkel folytattuk a köteles polgári védelmi szervezetek kiképzését. Az elméleti továbbképzések a koronavírus járvány miatt a tervezett 36 település esetében elmaradtak. A gyakorlati továbbképzéseket törzsvezetési, katasztrófavédelmi-együtműködési gyakorlatok alkalmával valósítottuk meg. A gyakorlatokon összesen 580 fő vett részt. Riasztási gyakorlaton 131 köteles polgári védelmi szervezet vett részt 2760 fővel. A 2020 évre tervezett nemzeti minősítő gyakorlatok (13 települési önkéntes mentőcsoport esetében) elmaradtak.

Önkéntes mentőszervezetek bevonásával szervezett gyakorlaton 7 esetben 37 fő, riasztási gyakorlaton pedig 31 szervezet 405 fővel vett részt.

Az önkéntes mentőszervezetek 2020 évi támogatására kiírt pályázaton a megye 5 mentőszervezete, a további fejlesztés, és működésük biztosítása érdekében 2.623.922,-Ft támogatásban részesült.

A BM OKF a KEHOP-1.6.0-15-2016-00021 "EU polgári védelmi komplex modulok létrehozása, fejlesztése" projekt keretében a Palóc mentőcsoport tevékenységének támogatására egy Amarak V6 terepjáró gépjárművet biztosított. A KEHOP 1.6.0. „Önkéntes mentőszervezetek fejlesztése és felkészítése” projekt keretében 2 járási mentőcsoport részére biztosított ATV quadot utánfutóval, és a működtetésükhöz szükséges képzést, valamint 3 járási mentőcsoport és 2 települési önkéntes mentőcsoport kapott védőruházatot.

Megyénk önkéntes mentőszervezetei 2020-ban 498 alkalommal avatkoztak be, melyből a koronavírus járvánnyal kapcsolatban 131 esetben fertőtlenítési munkákat végeztek, 9 esetben lakossági tájékoztatásban, 320 alkalommal a lakosság gyógyszer és élelmezési ellátásában vettek részt.

Felkészítések, lakosság tájékoztatás

Igazgatóságunk végrehajtotta az újonnan kijelölt közbiztonsági referensek alapképzését és vizsgáztatását. A koronavírus járvány miatt a közbiztonsági referensek felkészítése az első negyedév kivételével felkészítési anyag megküldésével történt, amely tartalmazta az adott időszaknak megfelelő feladatokat. Az árvízzel, villámárvízzel, a hőségriasztással és a téli rendkívüli időjárással kapcsolatos megelőzési és felkészülési feladatok mellett az aratással kapcsolatos használati, tárolási előírások, a vízparti veszélyek, a szabadtéri, vegetációs tüzek megelőzése képezte a felkészítés témakörét.

2020 évben 432 fő általános iskolás, 115 fő középiskolás és 25 fő óvodás, valamint 14 fő speciális veszélyeztetett környezetben élő felkészítése történt meg.

Az Igazgatóság 4 rendezvényen, 430 fő bevonásával tartott lakosságtájékoztatást, figyelemfelhívással és tájékoztatással 187 alkalommal élt a sajtóban, az elektronikus médiában, valamint a rádió és a televízió útján.

Közösségi szolgálat

173 tanuló vett részt közösségi szolgálaton a kijelölt fogadóintézményekben, amely során 635 órát teljesítettek. A közösségi szolgálaton résztvevők száma a koronavírus járvány miatt jelentősen csökkent, mivel a fogadóintézmények nem tudták fogadni a tanulókat az év nagy részében. Jelenleg a megyében működő 21 középiskolán túl 13 megyén kívüli tanintézménnyel is érvényes EMÜ-je van az Igazgatóságnak.

Gyakorlatok

Az Igazgatóság törzsvezetési gyakorlat keretében készült fel a káresemények kezelésére. Saját szervezésben 1 megyei és 12 helyi törzsvezetési gyakorlatot tartott, valamint végrehajtotta az Igazgatóság és helyi szerveinek készenléte-helyezési gyakorlatát.

A megyei és 2 járási mentőcsoport bevonásával szervezett ismétlő, felkészülési gyakorlat során a mentőcsoportok a kitelepítés-befogadás, a rendkívüli nyári és téli időjárásra való felkészülési feladatokban támogatták a hivatásos erők munkáját.

Fő- és műveletirányítói tevékenység

A 2020. évben folytatódott az ügyeletvezetők és a műveletirányító ügyeltesek ismeretszintjének bővítése, amelynek keretében 13 fő vett részt 1 napos kommunikációs tréningben. A Pajzs rendszer kezelésének készségi szintű elsajátítása érdekében az ügyeleti szolgálatot adók (HTP ügyelteseket és a KvŐ-kön szolgálatot teljesítőket is beleértve) 2020. évben 12 896 db rögzítési gyakorlatot hajtottak végre. A pandémiás helyzetre tekintettel az ügyeletvezetők és a műveletirányítók részére szervezett továbbképzést is videokonferencia formájában tartottuk meg. Két alkalommal tömeges események kezelésével kapcsolatos gyakorlatot szerveztünk, melyek hatékony és szakszerű végrehajtása a főügyeleti állomány és a HTP-k ügyelteseinek gyakorlati felkészültségét javította, a feladataik szakszerű végrehajtását erősítette.

A szakterület kiemelt figyelmet fordít a társszervekkel, hatóságokkal történő együttműködésre, ennek érdekében folyamatos kapcsolatot tart többek között a rendőrséggel, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Nógrád Megyei Igazgatóság és a mentőszolgálat ügyeletével. A téli időjárás körülmények kapcsán a közút ügyeletével is folyamatos a kapcsolattartás. Az ÉMÁSZ Miskolc KDSZ-el minden hónap első keddjén a Marathon Terra kommunikációs gyakorlat végrehajtása megtörtént.

Segélyhívások helyzete

A 112-es segélyhívó számra kezdeményezett hívások a hívásfogadó központokba (a továbbiakban: HIK) érkeznek be. A HIK-ből érkező adatlapokat szakmailag folyamatosan értékeljük.

Tűzátjelzések helyzete

Az Igazgatóság a tűz- és hibaátjelzések fogadását és távfelügyeletét végzi a szerződő partnerei részére. A létesítményektől beérkező tűzátjelzések továbbítása a tűzátjelzést fogadó központba történik. Az ügyeletünk a téves átjelzések kapcsán az előírásoknak megfelelően adatokat gyűjt, illetve szükség esetén feljegyzést készít.

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (KMSZ)

A magasabb szintű káresemények irányítását segítő és végrehajtó tevékenységhez 2020. július 15-én új Ford Ranger KMSZ gépjárművel bővült az Igazgatóság gépjárműállománya. A rendszerbe állítással kapcsolatos feladatokat a főügyeleti osztály végrehajtotta.

A KMSZ 2020 évben 94 káreseményhez (26 tüzeset, 22 műszaki mentés, 46 téves jelzés) kapott riasztást, amelyből 17 esetben vette át a beavatkozás irányítását. A káresemény tevékenység mellett 55 ellenőrzést (16 káresemény beavatkozás ellenőrzés, 13 helyismereti gyakorlat ellenőrzés, 3 szituációs begyakorló gyakorlat ellenőrzés, 7 szolgálatellátás ellenőrzés, 13 kiképzési foglalkozás ellenőrzés, 3 szolgálatváltás ellenőrzés) hajtott végre, a beavatkozó tűzoltói állomány részére 3 esetben gyakorlatot, 10 esetben oktatást tartott.

A KMSZ a 35 órás ifjúsági tűzoltó tanfolyamon Bányaterenyén, a Tűzoltó II-es tanfolyamon Balassagyarmaton, valamint a 40 órás ÖTE tanfolyamon Salgótarjánban vett részt foglalkozásvezető előadóként.

A KMSZ 20 alkalommal hajtott végre Honeywell XC típusú szénmonoxid érzékelő kiolvasást, majd ezt követően a tulajdonosokat tájékoztatta a kiolvasott adatokról, tendenciákról, levonható következtetésekről.

2020. évben új feladatként jelentkezett az e-szemle tesztek végrehajtása. Ennek érdekében a KMSZ állománya 26 esetben hajtott végre tesztelést. Az e-szemléhez szükséges kiegészítő eszközök beszerzése megtörtént.

Hatósági Szakterület

A hatósági és iparbiztonsági szakterület alapvető célkitűzései

A szakszerű, egységes és hatékony munkavégzés érdekében az integrált hatósági osztályok a törvényekben és kormányrendeletekben meghatározott hatásköreikben az illetékességi területükön mind a tűzvédelmi, mind az iparbiztonsági szakterületek hatósági és szakhatósági eljárásaiban eljárta.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezése

Az Igazgatóság hatósági osztálya nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokhoz kapcsolódóan 2020. évben 9 hatósági és 24 szakhatósági eljárást zárt le.

Ezen eljárások közül 11 kapcsolódott a Rétsági Ipari Park területén megvalósult csomagolóanyaggyártó üzem és kiszolgáló létesítményei közigazgatási hatósági eljárásaihoz. Kilenc szakhatósági állásfoglalás került kiadásra a 23–25. számú főutak Bányaterenye – Ózd közötti fejlesztése során a Nógrád megyei szakaszok építési engedélyezési eljárásai kapcsán, valamint szintén 9 esetben kaptunk megkeresést a 21. számú főút négy nyomúsítását érintő hatósági eljárásokkal kapcsolatban. További szakhatósági eljárások folytak a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program keretében megvalósítandó beruházásokhoz, illetve Bercel, Galgaguta és Bányaterenye külterületén megvalósult naperóművek használatbavételéhez kapcsolódóan.

Az általános ügyintézési határidőknél lényegesen rövidebb eljárási határidők következetes betartása mellett érvényesítettük a vonatkozó tűzvédelmi előírásokat.

Elsőfokú hatósági és szakhatósági tevékenység

A tűzvédelmi hatóságok által lefolytatott hatósági és szakhatósági eljárások száma az előző évhez viszonyítva mintegy 30 százalékos növekedést mutatott.

Az elsőfokú tűzvédelmi hatóságok (katasztrófavédelmi kirendeltségek) önálló hatóságként legnagyobb számban a tűzvédelmi hatósági ellenőrzéseket követő intézkedések eredményeképpen hoztak döntéseket. A tapasztalt tűzvédelmi szabálytalanságok miatt a szabálytalanság megszüntetésére irányuló tűzvédelmi kötelezések, illetve a vonatkozó kormányrendeletben meghatározott esetekben kiszabandó tűzvédelmi bírságok voltak a leggyakrabban alkalmazott szankciók. Jellemző hiányosságok a következők voltak: villamos és villámvédelmi rendszerek felülvizsgálatának hiányai, illetve a felülvizsgálatok során feltárt hibák megszüntetésének hiánya, valamint az egyéb időszakos üzemeltetői ellenőrzések (például tűzgátló ajtók, biztonsági világítás) elmaradása.

Az elmúlt évben az Országos Tűzvédelmi Szabályzat hatálya alóli eltérési engedély kiadásával kapcsolatban lefolytatott eljárások száma közel azonos volt a megelőző évekével. Az eltérési engedélyezési eljárások indokai jellemzően a meglévő épületek bővítése, felújítása, korszerűsítése során a hatályos tűzvédelmi előírások érvényesítésének vonatkozásában a lehetséges műszaki megoldások gazdaságtalansága, illetve azok kivitelezésének egyéb akadályai voltak. Minden esetben legalább azonos biztonságot nyújtó műszaki megoldások alkalmazása mellett térhettek el az ügyfelek a hatályos jogszabályi előírásoktól.

Településrendezési tervekkel kapcsolatosan 2020-ban mintegy 10 százalékkal nőtt az eljárások száma, mely eljárásainkban mind a tűzvédelmi, mind az iparbiztonsági, mind a polgári védelmi szempontokat figyelembe vettük.

A pirotechnikai termékek ideiglenes tárolásával és árusításával, illetve felhasználásával kapcsolatos eljárásaink száma szintén a megelőző évek szerint alakult, megjegyzendő, hogy az év végi árusításokkal kapcsolatos engedélyezési eljárások lefolytatásra kerültek, de a koronavírus járvány miatt maguk az árusítások elmaradtak. Az eljárásaink során a tűzbiztonságot kiemelt prioritásként kezeltük. Az augusztus 20-i felhasználást a rendőrséggel közösen ellenőriztük, az ellenőrzés során hiányosságot nem tapasztaltunk.

Másodfokú hatósági tevékenység

Másodfokú tűzvédelmi hatóságként eljárva, az ügyek darabszámát tekintve évek óta csökkenő tendencia tapasztalható. Tűzvédelmi szakterületen egy kivételével minden első fokon meghozott döntést elfogadtak az ügyfelek.

Szolgáltatásfelügyeleti tevékenység

Folyamatosan elláttuk a szolgáltatásfelügyeleti hatósági feladatainkat. Megyénkben ez a tűzvédelmi oktatószervezők és szakvizsgáztatók, tűzoltó készülék karbantartók tevékenységére terjed ki. A bejelentés köteles szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatosan folyamatosan aktualizált, naprakész közhiteles nyilvántartásokkal rendelkezünk. A szolgáltatók adatváltozásaival kapcsolatban három

igazolást adtunk ki. A szolgáltatásfelügyeleti tevékenység keretén belül kezeltük a tűzvédelmi oktatósszervezők bejelentéseit és rendszeresen ellenőriztük a megyénkben végrehajtott tűzvédelmi szakvizsgáztatásokat.

Tűzvédelmi hatósági ellenőrzések

A hatósági ellenőrzések egy részét országos témavizsgálat formájában hajtották végre az elsőfokú tűzvédelmi hatóságok az oktatási intézmények és a betakarítási munkák körében. Megemlítendő továbbá, hogy a kirendeltségek rendszeresen hajtanak végre piacfelügyeleti ellenőrzéseket, az Igazgatóság – a pirotechnikai termékek vonatkozásában – fogyasztóvédelmi ellenőrzéseket, mely ellenőrzések alapján a BM OKF, mint piacfelügyeleti, illetve fogyasztóvédelmi hatóság folytatja le az ellenőrzést követő eljárásokat.

Nógrád megyében a szabadtéri tüzesetek a leggyakoribb káresemények, melyek megelőzésére kiemelt hangsúlyt fektetünk. A megelőző intézkedéseink egyrésztől preventív jellegű tájékoztató kampányok és megjelenések, másrésztől tűzvédelmi hatósági ellenőrzések, melyeket szükség szerint hatósági eljárások és szankciók követnek. A bekövetkezett tüzeseteket követően ugyancsak hatósági ellenőrzés során vizsgáljuk a felelősség kérdését.

Rendszeresen hajtottunk végre és koordináltunk a társhatóságokkal supervisori ellenőrzéseket. Ezen ellenőrzéseken mind az Igazgatóság, mind a kirendeltségei részt vettek, így minden hatáskörünkben együttesen vizsgáltuk a hatályos jogszabályok érvényesülését.

Kéményseprő-ipari közszolgáltatás

Az elmúlt évben Nógrád megye területén a lakossági szektorban a BM OKF Gazdasági Ellátó Központ, a vállalkozói szektorban pedig 8 szolgáltató látta el a kéményseprő ipari tevékenységet.

Tevékenységünkkel kapcsolatosan az elsőfokú tűzvédelmi hatóságok eljárásai után a szükséges ellenőrzéseket végrehajtottuk, a feltárt hiányosságokat követően a hatáskörünkbe tartozó intézkedéseket megtettük.

Oktatás, képzés

A megyei hatósági osztály az országos értekezleteken ismertett témakörökből továbbképzéseket szervezett a KvK-k hatósági állománya és a hatósági eljárási részcselekményeket végző személyek részére. Kiemelt figyelmet fordítottunk az Országos Tűzvédelmi Szabályzat módosításainak feldolgozására, illetve gyakorlati alkalmazására.

A „Társasházak napja” rendezvényt 2020. évben a járványhelyzetre való tekintettel online formában megtartották a KvK-k, ahol tájékoztatást adtak és válaszoltak a közös képviselők és a lakók felmerült kérdéseire.

Iparbiztonsági szakterület

A megye területén hatósági felügyelet alatt tartottuk a veszélyes áru szállítást, vizsgáltuk a felszámolás alatt álló üzemek telephelyein a veszélyes anyagok jelenlétét, és folyamatosan fejlesztettük az ellenőrzésekben részt vevő állomány intézkedés- és ellenőrzés-taktikai ismereteit.

Fejlesztettük a VÁSZ ellenőrzés végrehajtásának szakszerűségét, az előző évek ellenőrzései során szerzett tapasztalatok alapján. A készenléti szolgálatot ellátó állománynak a megye közútjain előforduló veszélyes árukkal és veszélyes hulladékokkal kapcsolatos ismereteit bővítettük, hogy a beavatkozásaik során fel tudjanak készülni a várható veszélyekre és hatékony beavatkozásukkal növeljék a közbiztonságot.

Nyomon követtük a kritikus infrastruktúra területén bekövetkező változásokat, a szerzett tapasztalatokat elemeztük és alkalmazásukra felkészültünk a lakosság nagyobb biztonsága érdekében.

Veszélyes üzemek

Nógrád megye veszélyes üzemek tekintetében a kevésbé veszélyeztetett megyék közé tartozik, azonban a terület veszélyforrását a felszámolásra ítélt üzemekben hátrahagyott veszélyes anyagok jelentik. Számítani kell azonban új veszélyes üzemek létesítésére is Nógrád megye területén, melyek a

kapacitás bővítéséből, illetve a logisztikai érdekekből betárolt veszélyes anyag készlet növekedéséből adódhatnak. Célunk a hasonló üzemek felderítése, a veszélyes anyagok üzemi jelenlétének ellenőrzése, a társhatóságokkal való együttműködéssel. Ezen a területen már számos sikeres ellenőrzést, valamint üzemazonosítást hajtottunk végre.

Nógrád megyében jelenleg 3 db SKET készítésére kötelezett küszöbérték alatti, valamint 3 nyomvonalas kiemelten kezelendő létesítmény működik. A SKET-es üzemek által a jogszabályi előírások alapján megtartott SKET gyakorlatokat az Igazgatóság ellenőrizte, melyet minden esetben megfelelőre értékelt.

Az Igazgatóság küszöbérték alatti üzem ellenőrzést 2 esetben hajtott végre, melyeket a KML helyismereti foglalkozásával is egybekötött. A társhatóságokkal közös ellenőrzések során feltárt hiányosságok megszüntetésére tett társhatósági intézkedésekről minden esetben folyamatosan tájékoztatást kért és kapott az Igazgatóság.

A küszöbérték alatti üzemekben, a műszaki állapot nyomonkövetés és karbantartási rendszerek vizsgálata érdekében tartottunk helyszíni szemléket. A feltárt hiányosságok tekintetében a szükséges hatósági eljárásra intézkedtünk.

Nógrád megye illetékességi területén 2020. évben 2 alkalommal történt veszélyes üzemet érintő üzemzavar. Ezek kivizsgálása megtörtént, az üzemek a szükséges intézkedéseket megtették.

Veszélyes áru szállítás ellenőrzése

Az elmúlt évek ellenőrzési tapasztalatai azt mutatják, hogy a 21-es főúton elsősorban gyúlékony folyadékok, ipari és kommunális célú éghető és inert gázok, a megyeszékhely ipari termelési szükségleteiből eredő anyagok, valamint veszélyes hulladékok fuvarozása a jellemző, de más, akár az in vivo laboratóriumba szállított radioaktív anyag, illetve a kórházból elszállított fertőző veszélyes hulladék szállítása is előfordult. A 21-es számú főúton számítani kell a közeljövőben tervezett veszélyes anyagokkal foglalkozó új üzemek letelepedését követő, veszélyes áruk szállításának növekedésére is.

A 2-es útvonalon – a tranzit szállítások miatt – jóval szélesebb körben találkozhatunk különböző veszélyes árukkal. Az ellenőreink eddig minden áruosztály szállításával találkoztak ezen a főúton.

A 2-es főközlekedési útvonal terheltségét fokozza, hogy ezen a megyei útszakaszon bonyolódik le a kötött vagy kijelölt útvonalhoz kapcsolódó veszélyes áruk szállítása is.

Az árukat – tapasztalataink alapján – lengyel feladók fuvaroztatják Budapest és Szolnok célállomásokra. Az áruk természetéből eredő veszélyességük és az egy szállítóegységben szállított mennyiségük alapján minősülnek kiemelten veszélyesnek.

Ezen felül a jövőben akár a veszélyes áru forgalomnövekedésére is számíthatunk az M2 Vác és Parassapuszta határátkelő közti szakaszának megépítését követően.

A kihirdetett veszélyhelyzetre való tekintettel a VÁSZ ellenőrzéseink a tárgyi év első és utolsó negyedévére koncentráltak. A szakterületet tekintve elmondható, hogy a felderítettség aránya megyei szinten az elmúlt években és a 2020. évben is az országos átlaghoz képest magas volt.

A közúti ellenőrzéseink során megállított veszélyes árut szállító járművek közül az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy több mint 10 %-a szabálytalan, ahol leginkább a felszerelésekkel, dokumentációkkal, oktatással, jelöléssel és rakományrögzítéssel kapcsolatban tár fel az Igazgatóság valamilyen hiányosságot.

A RID szállítás jelenlegi helyzetét tekintve Nógrád megyében 2 vasútvonalat említhetünk, amelyen - eseti jelleggel – történhetnek veszélyes áruszállítások.

A RID ellenőri gyakorlat fenntarthatósága érdekében, valamint a minimális megyei forgalomra való tekintettel jogszabályi felhatalmazás alapján leginkább a főváros területén végzett ellenőrzéseket az Igazgatóság, valamint központilag koordinált RID DISASTER akciókon vett részt.

A felmerülő hiányosságok megszüntetése nagymértékben hozzájárult a lakosság közbiztonságának növeléséhez. Az iparbiztonsági hatósági jelenlét nem csak az ellenőrzések számában, az illegális- és szabálytalan szállítások kiszűrésében, valamint szankcionálásában mutatkozik meg, hanem az üzemeltetők és szállítók részéről tapasztalható erősödő jogkövető magatartásban is lemérhető.

Nógrád megyében veszélyes áruszállítással kapcsolatos baleset nem történt.

Létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme

Az Igazgatóság a kritikus infrastruktúra védelem (a továbbiakban: KIV) területén tárgyévben egy esetben járt el, mint ágazati kijelölő hatóság, azonosítási jelentés jóváhagyásánál, rendvédelmi ágazatban.

Az Igazgatóságunk védelem kritérium teljesülésének kérdéskörében javasolt több nemzeti létfontosságú rendszerrel történő kijelölést.

A KvK-k tárgyi évben létfontosságú rendszerrel kijelölésénél szakhatóságként működtek közre a közúti közlekedés alágazatban.

A 2020. évben bővült KIV EDR rádió felhasználóknak a távképzést megszerveztük, a képzési anyagok összeállításába a Pro-M Zrt-t is bevontuk.

Megszerveztük az Igazgatóságot érintő villamosenergia-ellátás kimaradásával összefüggő gyakorlatokat (szolgálati csoportonként), a járványhelyzet miatt az Igazgatóság épületében ideiglenesen helyet kapó megyei műveletirányító ügyelet tartalék helyiségének ellátására.

Kijelölt befogadó helyeket érintő alternatív áramellátásos gyakorlatot szerveztünk.

A téli felkészülés keretében, a megyében található kórházak aggregátorjának üzempróbája is végrehajtásra került.

Katasztrófavédelmi Mobil Labor (KML)

A KML alaprendeltetése a veszélyes anyagok jelenlétével, környezetbe kerülésével járó balesetek során a beavatkozási állomány segítése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében a veszélyeztetett terület felderítése, mentési és fertőtlenítési feladatok tervezése, szervezése, valamint a veszélyes áruk szállításával, veszélyes üzemekkel kapcsolatos ellenőrzések végrehajtása, azokkal kapcsolatos balesetek, üzemzavarok kivizsgálása. A KML-re jelentős feladat hárult és hárul a közvetlen lakosságvédelmi intézkedések, döntések megalapozásánál.

A Nógrád KML 2013. július 1-től lát el készenléti szolgálatot megyénkben, heti váltással 3 fő készenléti beosztással. Riasztása illetékességi területén 2020. évben 3 esetben történt, további 2 esetben került riasztásra Nógrád megye illetékességi területén kívülre. A fentiek felül a Nógrád KML 2 alkalommal hajtott végre vízszennyezéssel kapcsolatos káreseti helyszíni szemlét.

A Nógrád KML 2020. évi vonulási tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a káresetek során elsősorban gázérzékelő műszerek, a gépjárműre málházott meteorológiai állomás, és vízanalitikai műszerek használatával történő vegyi felderítések kerültek végrehajtásra.

Kiemelt KML feladat volt a minél hatékonyabb beavatkozás feltételeinek biztosítása, ezért az Igazgatóság különböző gyakorlatokat, elméleti oktatást és helyismereti foglalkozást szervezett, havi rendszerességgel.

EGYÉB VÉGREHAJTOTT FELADATOK

GAZDÁLKODÁS

A gazdasági szakterület 2020. évi fő feladata - az előző évekhez hasonlóan - az Igazgatóság hatékony és költségtakarékos működtetése, a tűzvédelem technikai hátterének biztonságos üzemeltetése, fenntartása, karbantartása volt a gazdaságossági szempontok figyelembevétele mellett.

A közfoglalkoztatási program keretén belül az ingatlanjaink tekintetében elvégzett munkák elősegítették az Igazgatóság épületeinek, külső körleteinek karbantartottságát, javították műszaki állapotát.

Az Igazgatóság üzemeltetési biztonsági tervében foglaltaknak megfelelően, áramszünet esetére kezelői személyzetet nem igénylő, automatikusan induló, stabil, nagyteljesítményű aggregátort szereztünk be, melynek beüzemelése is megtörtént.

Az Igazgatóság a patvarci objektumon kialakított tűzoltó mázsház felújítását elvégezte.

2020-ban a készenléti gépjárműparkunk 1 db új erdőtűzes és 1 db új KMSZ járművel bővült, valamint az ügyintéző jármű kategória is 1 db járművel újult meg.

A tűzoltó technikai eszközök vonatkozásában végrehajtottuk az elavult, elhasználódott eszközök selejtezését, intézkedtünk pótlásukról.

A gazdálkodás további feladataként 2020. október 31-ig elláttuk a Nógrádmarcali és a Balassagyarmati hulladékszállító járműállomány javításának ügyintézését, és egyéb műszaki-gazdasági háttérük folyamatos biztosítását.

A gazdálkodás fő célkitűzései teljesültek, a működés feladatorientált, hatékony és zökkenőmentes volt. A szigorú költségtaakarékosságnak és a gazdálkodási fegyelem betartásának köszönhetően az évvárás tartozásmentes volt. Ingatlanjaink, gépjárműveink és technikai eszközeink biztosítják az Igazgatóság működését, alapfeladataink teljes körű ellátását.

HUMÁN SZAKTERÜLET

A munkáltatói intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat – illetmény kiegészítés bevezetése, teljesítményjuttatás – a szakterület határidőre elkészítette. Kiemelt figyelemmel kezelte az egészségkárosodási eljárásban érintettek ügyeinek intézését.

Az Igazgatóság kiemelt figyelmet fordított a hatékony és eredményes működéshez szükséges humán-erőforrás rendelkezésre állására.

A fluktuáció pótlására a 2020 februárjában induló tűzoltó II. modulképzésre 3 főt iskolázott be az Igazgatóság. A képzésre beiskolázandóknak szervezett toborzás alkalmával fizikai felmérésen, szakmai alkalmassági vizsgálaton és személyzeti elbeszélgetésen vettek részt a jelentkezők.

Jelentős eredmény, hogy eltérő állománykategóriába tartozókkal történő beosztott tiszti státusz feltöltöttsége 26%-ról 0,6 %-ra csökkent, mivel a tiszti beosztásba történő kinevezések a diplomaszerzés után, rövid időn belül megtörténtek.

Az Igazgatóság személyi állományának képzése folyamatos. A Katasztrófavédelmi Oktatási Központ által szervezett szakképzésekre, illetve szaktevékenység ellátására jogosító tanfolyamokra iskoláztuk be az érintetteket.

KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

Az elmúlt években a megyei és az országos média helyi képviselőivel kialakított, jól működő és hatékony kapcsolatnak köszönhetően az Igazgatóság a televízió- és a rádió csatornákkal, a nyomtatott médiával és az internetes portálokkal gyorsan és megbízhatóan közölt információkat a megyében történt, közérdeklődésre számot tartó eseményekről. A helyi sajtó rendszeresen, az országos médiumok alkalomszerűen átveszik mind az eseménykezelés, mind a preventív tevékenységek vonatkozásában az Igazgatóság által kiadott közleményeket és a honlapon megjelentetett híreket. A honlap működtetése rendszeres és folyamatos, a visszajelzések szerint az ott megjelentetett írások hasznos információkat adnak át a honlapot látogató médiának és a lakosságnak egyaránt.

2020-ban az előző évekhez hasonlóan kiemelt kommunikációs tevékenység jellemezte a rendkívüli eseményeket, a jelentős tüzeseteket és műszaki mentéseket, az aktuális lakosságtájékoztatásokat. A szén-monoxid-mérgezések, szabadtéri és lakástüzek megelőzését célzó közlemények, valamint az egyéb aktuális lakosságtájékoztatások folyamatosak voltak. A lakosságtájékoztatást a színvonalas megvalósulás jellemezte. Sok esetben címlapon vagy vezető hírben közölték az Igazgatóság híreit.

ÖSSZEGZÉS

Az Igazgatóság 2020. évi tevékenységét a minőségjavítás, a humánerőforrás megfelelő átcsoportosítása és a hatékonyság növelése jellemezte.

Az Igazgatóság Nógrád megye közigazgatási rendszerében meghatározó szerepet tölt be, jelenléte biztosítja a lakosság élet- és vagyonbiztonságát, a közbiztonságot és a létfontosságú rendszerek működésének védelmét. Szorosan együttműködtünk a társszervekkel, valamint minden szervezettel, amelyek ezen célok eléréséhez tevékenyen hozzájárulhatnak, hozzájárulnak.

A 2021. ÉV FŐBB SZAKMAI CÉLKITŰZÉSEI

Kiemelt feladatként kezeljük a VÁSZ hatósági felügyelet alatt tartását, az un. „fekete fuvarok” kiszűrését, a különböző napszakokban és helyszíneken megtartott, valamint mobil ellenőrzésekkel történő tudatos szervezéssel.

Az állomány gyakorlat orientált képzéseinek biztosítása. A tűzoltói állomány tudatos felkészítése a Nógrád megye közútjain közlekedő veszélyes árut szállító gépjárművek, valamint a telephellyel rendelkező veszélyes üzemek megismertetésére.

Az előző években küszöbérték alatti veszélyes üzemként azonosított gazdálkodók folyamatos hatósági felügyelete, öregedési folyamatainak felmérése, SKET gyakorlatainak ellenőrzése, a felszámolás alatt álló üzemek telephelyein a veszélyes anyagok jelenlétének ellenőrzése, azonosítása.

Folytatjuk a lakosságtájékoztatási tevékenységet a szén-monoxid-mérgezések megelőzése érdekében, ezáltal erősítve a lakosságban a megelőző magatartás fontosságát.

Folyamatos feladatunk az öngondoskodási képesség fejlesztésével a polgári lakosság, kiemelten az ifjúság felkészítése az esetlegesen bekövetkező katasztrófák esetén alkalmazandó magatartási szabályok megismerésére, elsajátítására.

A lakosság nagyobb biztonsága érdekében erősíteni kívánjuk az ÖTE-k, önkéntes mentőcsoportok mentő tűzvédelemben, és egyéb védelmi feladatokban történő szerepvállalását, kiemelt célunk az önálló beavatkozást végző egyesületek számának növelése.

Folytatjuk a területi és helyi védelmi igazgatásban résztvevők, a közbiztonsági referensek és a polgármesterek felkészítését.

Stabil, kiegyensúlyozott működéssel Nógrád megye általános, és speciális biztonsági kihívásainak kezeléséhez való színvonalas hozzájárulás.